

Nádory nosu a paranasálních dutin

Nádory nosu a paranasálních dutin jsou ve formě benigní velmi časté. Maligní nádory jsou naopak poměrně vzácné (tvoří méně než 1 % všech zhoubných nádorů a cca 3 % všech nádorů hlavy a krku). Výskyt nádorů roste s věkem (maximum v **6. - 7. dekádě** věku). Dvakrát více jsou postiženi muži. Z benigních nádorů je nejčastější invertovaný papilom, angiofibrom, fibrózní dysplázie a osteom. Maligní nádory jsou nejčastěji zastoupeny **dlaždicobuněčným karcinomem**.

Symptomatologie

Většina nádorů často zůstává nemá. Typicky nalézáme jednostranné postižení, které má nespecifické příznaky:

- zhoršení nosní průchodnosti;
- opakované krvácení;
- výtok z nosu;
- recidivující záněty paranasálních dutin.

Pokud nádor progreduje, může dojít k postižení okolních struktur: orbitální, orální, baze lební, tvářové, CNS

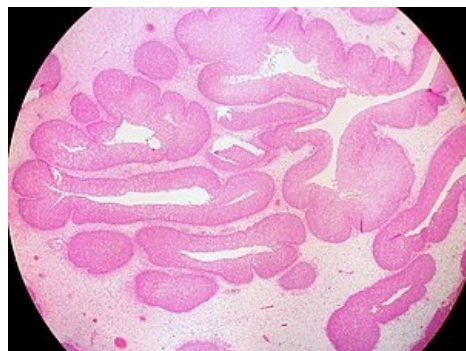
Benigní nádory

Papilom

Jedná se o epitelální neoplázii, která vzniká v souvislosti s infekcí HPV 6 a 11 (*lidský papilomavirus typu 6 a 11*). Tvoří stopkaté papilární formace, někdy mnohonásobné. Základem je fibrovaskulární stroma, které je kryto cylindrickým respiračním epitelem, nebo dlaždicově metaplastickým. Většinou se jedná o benigní nádory, mohou však recidivovat. Maligní transformace je vzácná.

Papilomy se vyskytují ve třech formách:

1. **invertovaná forma** - nejčastěji se vyskytující, laterální stěna nosní dutiny, paranasální dutiny
2. **exofytická forma** - nosní septum
3. **onkotická forma** - laterální stěna nosní dutiny, paranasální dutiny

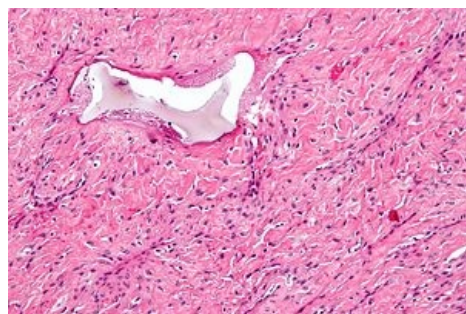

Invertovaný papilom nosní dutiny

Juvenilní angiofibrom

 Podrobnější informace naleznete na stránce Angiofibrom nosohltanu.

Nazývá se také jako angiofibrom nosohltanu. Vyskytuje se v nasofaryngu, spíše u mladých mužů. Je charakterizován jako dobře ohraničený, polyploidně uspořádaný nádor. Ložisko je obvykle náchylné ke krvácení. Z mikroskopického hlediska je tvořen dilatovanými cévami, minimálním zánětlivým infiltrátem a četnými fibroblasty resp. fibrózním stromatem. V období puberty často regreduje, hlavně po inkompletní chirurgické excizi.

Juvenilní angiofibrom

Maligní nádory

Karcinom

V oblasti nosní dutiny a paranasálních dutin se poměrně často mohou vyskytovat různé typy karcinomu:

- karcinom z dlaždicového epitelu;
- karcinom žláznový;
- karcinom mukoepidermoidní.

Co se týče paranasálních dutin, karcinom nejčastěji vychází ze sinus maxillaris. Tyto nádory mohou růst invazivně do orbity i do lební dutiny. Rozrostlý nádor může v pokročilém stadiu deformovat obličej a dokonce se provalovat i kůží obličeje.

Olfaktorický neuroblastom

Tento maligní neuroektodermální nádor (někdy nazýván jako *estezieneuroblastom*) většinou vzniká ve stropu dutiny nosní. Formuje se v místě kribriformní ploténky. Mikroskopicky je viditelná neuroblastová diferenciace. Vyskytuje se nejčastěji u jedinců **4.- 5. decennia**.

Diagnostika

Pro diagnostiku je důležité následující:

- anamnéza;
- rhinoendoskopie;
- CT, MRI - definuje rozsah tumoru a jeho vztah k okolí;
- angiografie - u cévnatých nádorů.

Terapie

U benigních nádorů se běžně provádí chirurgická resekce. Jestliže se jedná o maligní tumory, potom je potřeba komplexní onkologická léčba. V takovém případě se rozsah léčby plánuje dle TNM klasifikace.

Odkazy

Související články

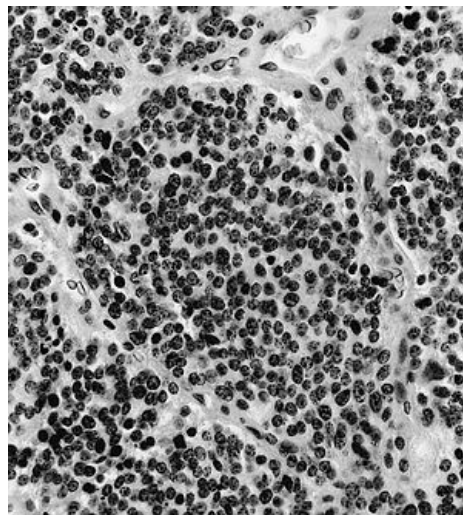
- Dutina nosní
- Vedlejší dutiny nosní
- Karcinom
- Angiofibrom nosohltanu

Externí odkazy

- SVÁROVSKÝ, Jiří. *Nádory nosní dutiny a vedlejších dutin nosních* [online]. ©3/2012. [cit. 2019-03-26]. <<https://www.tribune.cz/clanek/25896-nadory-nosni-dutiny-a-vedlejsich-dutin-nosnich>>.
- XU, Bin. *Olfactory neuroblastoma* [online]. ©2018. Poslední revize 19.2.2019, [cit. 2019-03-26]. <<http://www.pathologyoutlines.com/topic/nasalolfactoryneuroblastoma.html>>.

Použitá literatura

- POVÝŠIL, Ctibor. *Speciální patologie*. - vydání. Galén, 2007. 430 s. ISBN 9788072624942.

Olfaktorický neuroblastom